

**ZARZĄDZENIE NR 87/24
Wójta Gminy Puck
z dnia 22 kwietnia 2024 roku**

w sprawie zatwierdzenia diagnozy potrzeb społecznych i lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych w Gminie Puck na lata 2024-2027

na podstawie art. 30 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Z 2024 r. poz. 609)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Zatwierdzam diagnozę bieżących i prognozowanych potrzeb społecznych oraz lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych w Gminie Puck.

§ 2

Diagnoza, o której mowa w par.1, stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT GMINY PUCK

Tadeusz Puszkarczuk

**DIAGNOZA POTRZEB SPOŁECZNYCH
I LOKALNY PLAN DEINSTYTUCJONALIZACJI
USŁUG SPOŁECZNYCH
W GMINIE PUCK NA LATA 2024-2027**

PUCK 2024 R.

I. WSTĘP

Usługi społeczne są niezmiennie istotnym komponentem polityki społecznej realizowanej przez samorządy i stanowią odpowiedź na wyzwania wynikające ze zmian demograficznych, starzenia się populacji, zmian w strukturze rodzin, przeobrażeń rynku pracy, wzrostu liczby osób z niepełnosprawnościami w tym niepełnosprawnościami sprzężonymi. Usługi społeczne kształtowane są także przez wyzwania związane z przemianami prawnymi i społecznymi (w tym wynikającymi choćby z obowiązku art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych).

Na poziomie europejskim i krajowym pojawiły się oczekiwania deinstytucjonalizacji usług społecznych, czego odzwierciedleniem jest polityka unijna i krajowa w tym zakresie. Komisja Europejska i inne podmioty Unii Europejskiej- w nowej Agendzie unijnej silnie akcentują inwestycje w usługi społeczne i deinstytucjonalizację rozwiązań. Polska kierunek rozwoju i zmian w polityce społecznej zdefiniowała na poziomie *Strategii Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035r.)*, w którym to dokumencie wskazuje kierunki rozwoju usług społecznych i określa deinstytucjonalizację jako proces „rozwoju usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz na wypracowaniu i wdrożeniu rozwiązań, które umożliwiają niezależne życie osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, osobom w kryzysie psychicznym i innym osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a dzieciom życie pod opieką rodzinną lub opieką zbliżoną do rodzinnej”¹.

Deinstytucjonalizacja zatem rozumiana powinna być nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania (definicja Komisji Europejskiej).

Celem niniejszego dokumentu jest wyznaczenie kierunków rozwoju usług społecznych na szczeblu lokalnym w Gminie Puck, zarówno w zakresie koniecznych interwencji, jak i podjęcia działań o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym.

Ze względu na zmieniające się warunki, a zwłaszcza sytuację demograficzną i społeczną, ale i możliwe zmiany w stanie finansów publicznych, należy liczyć się z koniecznością wprowadzenia modyfikacji procesu deinstytucjonalizacji, a być może i niektórych z jego celów.

W niniejszym dokumencie uwzględniono z jednej strony popyt na usługi społeczne, a z drugiej podaż tychże usług. Oszacowano w związku z tym populację osób, które potrzebują korzystać z takich usług, uwzględniono wymiar czasowy tych usług i zakres przedmiotowy. Przy szacunku uwzględniono przyszłe tendencje demograficzne, posiłkując się badaniami dotyczącymi m.in. populacji osób starszych, np. ogólnopolskim badaniem Polsenior. Dlatego założono, że liczba osób potrzebujących pomocy w codziennym funkcjonowaniu będzie się systematycznie zwiększać, przede wszystkim ze względu na zmiany w strukturze wieku ludności (w 2035r. wśród osób w wieku 65 lat i więcej prawie co dziesiąty senior będzie wymagał codziennego, min. 1,5 godzinnego wsparcia²).

Tworząc niniejszy dokument uwzględniono heterogeniczność grupy osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, co ma wpływ na planowanie działań

¹ Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), str. 96.

² Raport naukowy P.Biedowski „Deinstytucjonalizacja opieki długoterminowej w Polsce. Cele i wyzwania”, 2021r.

w ramach procesu deinstytucjonalizacji (zróżnicowanie w zakresie rodzaju i wymiaru niezbędnego wsparcia).

Wpływ przemian demograficznych może przyczynić się do rewizji zakładanych celów i działań w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie Gminy Puck, która jako Gmina wiejska jest szczególnie narażona na występujący w Polsce problem depopulacji i starzenia się ludności. W rozwoju usług społecznych spodziewać się należy pewnych przeszkód wynikających m.in. z trudności w znalezieniu potencjalnych opiekunów, ze względu na współczynnik obciążenia demograficznego, który obrazuje relacje pomiędzy pokoleniami w wieku poprodukcyjnym i pokoleniami w wieku produkcyjnym. W 2050 r. na 100 osób w wieku 15-64 lata będzie przypadać 50 osób w wieku 65 lat i więcej. Obecnie współczynnik ten wynosi 27,5³. Zmiany na rynku pracy będą miały istotny wpływ na proces deinstytucjonalizacji i możliwość zaspokojenia potrzeb opiekuńczych na odpowiednim, adekwatnym do potrzeb poziomie.

Lokalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2024-2027 odnosi się do trzech grup docelowych:

- dzieci w pieczy zastępczej w tym dzieci z niepełnosprawnościami
- osób niepełnosprawnych
- osób starszych.

II. ANALIZA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Usługi społeczne zostały zdefiniowane w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Art. 2 ust. 1 definiuje usługi społeczne jako działania z zakresu:

- polityki prorodzinnej,
- wspierania rodziny,
- systemu pieczy zastępczej,
- pomocy społecznej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- wspierania osób niepełnosprawnych,
- edukacji publicznej,
- przeciwdziałania bezrobociu,
- kultury,
- kultury fizycznej i turystyki,
- pobudzania aktywności obywatelskiej,
- mieszkalnictwa,
- ochrony środowiska,
- reintegracji zawodowej i społecznej

podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

Ust. 2 art. 2 Ustawy jednocześnie określa granice prawne/podstawy prawne, w ramach których te usługi winny być podejmowane, a mianowicie na podstawie:

³ Raport naukowy P.Biędowski „Deinstytucjonalizacja opieki długoterminowej w Polsce. Cele i wyzwania”, 2021r.

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 i 924);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 oraz z 2019 r. poz. 730);
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622 i 1690);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373, 1394, 1590, 1694 i 1726);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1690);
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 oraz z 2019 r. poz. 447);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 i 1655);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172, 1495 i 1696);
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680 i 1681);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 i 1622);
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 217 i 730);
- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 oraz z 2019 r. poz. 115, 730 i 1696);
- ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1468 i 1495);
- ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1696);
- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2019 r. poz. 409 i 730);
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1390).

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (projekt) szczególną rolę przypisuje działaniom z zakresu procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej definiując Priorytet I Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, Działanie 1.1 Rozwój usług środowiskowych wspierających rodziny oraz usług opiekuńczych i edukacyjnych dla dzieci.

W *Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030*, Cel operacyjny 2.2 wrażliwość społeczna poświęcono m.in. realizacji programów w zakresie wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Regionalny Program Strategiczny w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej w Działaniu 2.1.1 Rozwój usług na rzecz włączenia społecznego ustala zakres interwencji: deinstytucjonalizacja na rzecz dzieci i młodzieży objętych wsparciem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. – Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w szczególności upowszechnianie zawodowych rodzin zastępczych. – Rozwój form

specjalistycznego wsparcia rodzin zastępczych i adopcyjnych. – Rozwój oferty wsparcia dziennego dzieci i młodzieży z rodzin / środowisk marginalizowanych, doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych w szczególności poprzez takie usługi jak: placówki wsparcia dziennego, streetworking i inne.

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023 definiuje następujące priorytety i działania: Priorytet 1 Wsparcie rodzin w środowisku lokalnym, Działanie 1.2 Poprawa dostępności do usług społecznych dla rodzin w środowisku lokalnym, Priorytet 2 Wysoki poziom systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, Działanie 2.3 Wzmocnienie potencjału rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

W *Strategii Rozwoju Ponadlokalnego do roku 2030 dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk- Gdynia- Sopot*, Cel strategiczny 3 Wykorzystanie potencjału gospodarczego i społecznego cel operacyjny 3.2, poświęcono zaplanowaniu działań metropolii na rzecz poprawy jakości usług świadczonych dla obywateli, w szczególności w zakresie przygotowania społeczeństw do skutków zmian demograficznych, zapewniania równego dostępu do ważnych usług społecznych takich jak usługi zdrowotne czy pomoc społeczna, wspierania jednostek samorządu terytorialnego w realizowaniu polityki włączania grup defaworyzowanych, w szczególności osób z niepełnosprawnościami oraz migrantek i migrantów. Dokument odwołuje się m.in. do deinstytucjonalizacji usług publicznych jako ważnego kierunku działań, szczególnie w odniesieniu do usług opiekuńczych. Działania te mają na celu utrzymanie związku osoby korzystającej z pomocy z rodziną i lokalną społecznością, zamiast zamykania jej w instytucji opiekuńczej, co jest jednym z ważniejszych argumentów za taką formą opieki. Opieka prowadzona poza zakładami sprawia, że osoby żyją w swojej społeczności, zachowują także swoją podmiotowość. Działania te wpływają również na zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób wymagających wsparcia, zwiększenie ich dobrostanu. Potrzeba wdrażania deinstytucjonalizacji opieki wiąże się także z rosnącą liczbą osób wymagających wsparcia.

Gmina Puck opracowała *Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Puck na lata 2021-2028*. Dokument określa priorytety dla rozwoju społecznego. Cel strategiczny II - Silne więzi w środowisku lokalnym i partnerski model realizacji zadań w Gminie Wartości dla celu strategicznego II – silne więzi lokalne, wysoki poziom współodpowiedzialności za swoją małą Ojczyznę, jest powiązany z deinstytucjonalizacją usług społecznych, gdyż celem deinstytucjonalizacji jest m.in. pozostanie w środowisku lokalnym jak najdłużej a filarem do tego są silne więzi społeczne.

III. DIAGNOZA OBSZARU ROZWOJU, W TYM DANE STATYSTYCZNE, STRUKTURA SPOŁECZNA I POTENCJAŁ OBSZARÓW STRATEGICZNYCH

Gminę Puck zamieszkuje 28.547 mieszkańców⁴ (w 2022r. było to 27.282 wg stanu na dzień 31.12.2022r.)⁵. Saldo migracji zewnętrznych jest dodatnie (264)⁶. Prognozy GUS wskazują, że saldo to utrzyma się na podobnym poziomie (2024: +198; 2025: +192; 2030:+182). Przyrost naturalny również jest dodatni (55)⁷. Prognozy GUS wskazują na utrzymanie się tej tendencji (Prognozy GUS dot. Urodzeń w latach 2023-2050: 2023-326 urodzeń, 2024- 328, 2025- 331, 2026-332, 2027-334, 2028-336, 2029-338, 2030-341).

Struktura mieszkańców ze względu na wiek wskazuje jednoznacznie, iż mamy do czynienia ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa. Obecnie osoby w wieku 60+ stanowią 20,94% ogółu mieszkańców, prognozy GUS wskazują, iż w 2025r. będzie ich 23,01%, a w 2030r. 24,68%. Co więcej mamy do czynienia ze zjawiskiem podwójnego starzenia się (przyrost liczby osób w wieku 80 lat i więcej; w Gminie Puck w 2022r. - 617 osób, prognoza GUS na 2025r. – 662 osoby, prognoza GUS na 2030r. – 963 osoby). Analiza dokumentów i analiz/opracowań programowych na poziomie krajowym wskazuje dodatkowo na singularyzację i feminizację tego procesu.

Według danych GUS (stan na dzień 31.12.2021r.) osób w wieku 60-64 było w Gminie Puck 1534 (764 K, 770M), a w wieku 65+ aż 3249 osób (1795K, 1454M). W strukturze ludności kobiety w wieku 65 + stanowią 13,1% ogółu wszystkich kobiet, a mężczyźni w wieku 65+ 10,6% wszystkich mężczyzn⁸.

1.1 Liczba mieszkańców Gminy w latach 2015-2019:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	25.173	25.499	25.784	26.154	26.491
W tym 60+	3.768	3.944	4.104	4.281	4.456
W tym 65+	2.457	2.568	2.708	2.834	2.985

obecnie

1.2 Liczba mieszkańców Gminy z niepełnosprawnością w latach 2015-2019:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	782	800	822	859	890
W tym 60+	175	174	178	179	197
W tym 65+	104	106	114	118	141

1.3 Liczba niesamodzielnych mieszkańców Gminy w latach 2015-2019:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	325	341	338	357	381
W tym 60+	165	164	166	164	178
W tym 65+	101	103	111	112	132

⁴ Źródło: www.polskawliczbach.pl

⁵ Dane własne z ewidencji ludności Urzędu Gminy Puck

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2022r.

⁷ Bank Danych Lokalnych GUS, 2022r.

⁸ GUS, 31.12.2023r.

1.4 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2016-2023

Rok	2016	2017	2018	2019	2023
Ogółem	0	2	7	12	12
W tym 60+	0	0	0	0	0
W tym 65+	0	1	7	12	11

1.5 Liczba osób korzystających z usług asystenckich w latach 2016-2023:

Rok	2016	2017	2018	2019	2023
Ogółem	0	0	0	0	71
W tym 60+	0	0	0	0	2
W tym 65+	0	0	0	0	39

1.6 Liczba osób z terenu Gminy, które skorzystały z usług pomocy społecznej w latach 2015-2019:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	1.221	1.022	606	609	579
W tym 60+	66	76	82	79	95
W tym 65+	28	34	43	49	57

Liczba osób starszych i niesamodzielnym na terenie Gminy rośnie. W roku 2019 takich osób było 4433, a w 2023r.- 5018. Rośnie także liczba osób z niepełnosprawnościami (na terenie powiatu puckiego w 2018r.- 1508 osób, 2023r.- 1982 osoby, z tym w Gminie w 2018r. 479 osób, w 2023r. 656 osób)⁹

Dzieci doznające i doświadczające przemocy, agresji w 2022r. z Gminy Puck stanowiły 25% dzieci z powiatu puckiego umieszczonych w pieczy zastępczej (9 dzieci na 36 w powiecie puckim). Liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej rośnie. W 2023r. w powiecie puckim dzieci tych było już 49, w tym 73% z powodu przemocy, interwencji, bezradności opiekuńczo-wychowawczej;

Liczba interwencji kryzysowych z roku na rok wzrasta, gdyż rośnie liczba rodzin dysfunkcyjnych i z problemami wychowawczymi w powiecie puckim. Liczba interwencji kryzysowych w 2023r. wyniosła 261 (w 2022r. o połowę mniej). Liczba konsultacji psychologicznych w PCPR w 2023r. wyniosła 660, podczas gdy w 2022- 504, a termin oczekiwania na wizytę u psychologa niekiedy wynosi nawet kilka miesięcy.

Pomocą społeczną w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych objęto w roku 2021 - 586 osób w 314 rodzinach, w roku 2022- 668 osób w 351 rodzinach, w roku 2023- 477 osób w 259 rodzinach.

Opiekę nad dziećmi i młodzieżą w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku organizuje powiat, a gmina ponosi częściowe koszty pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Liczba dzieci i młodzieży z terenu Gminy Puck przedstawiała się następująco¹⁰:

⁹ Dane własne PCPR w Pucku

¹⁰ Źródło danych: Raporty o stanie Gminy Puck za rok 2021, 2022, 2023

2021r.:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze- 13 dzieci
- rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka- 20 dzieci

2022r.:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze- 18 dzieci
- rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka- 18 dzieci

2023r.:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze- 18 dzieci
- rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka- 12 dzieci

W Gminie Puck funkcjonuje 5 placówek wsparcia dziennego dla dzieci, w rozumieniu zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do roku 2023 prowadzone były przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a od 2024 roku weszły w strukturę organizacyjną GOPS. W roku 2023 do placówek uczęszczało 57 dzieci.

Sytuacja dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych jest na bieżąco monitorowana przez zatrudnionych w strukturze Ośrodka 2 asystentów rodziny, którzy wspierają te rodziny i pomagają im w samodzielnym rozwiązywaniu problemów. Współpracują w tym zakresie z pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Pucku, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Puck i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Ze wsparcia asystentów rodziny skorzystało w roku 2023- 40 rodzin.

Gmina Puck nie prowadzi własnych całodobowych placówek stacjonarnej pomocy społecznej. Zadania te realizuje kierując klientów do placówek poza teren Gminy, ponosząc za to koszty (w domach pomocy społecznej w 2023 r. przebywały 22 osoby, koszt Gminy 962.032,00 zł; w schroniskach dla osób bezdomnych w 2023 r. przebywało 18 osób, w tym 15 osób w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, koszt Gminy 248.164,00 zł)

Gmina Puck prowadzi Dzienny Dom Pobytu dla seniorów w Celbowie. W roku 2023 z pobytu skorzystały 62 osoby z terenu Gminy Puck w formie usługi dziennego pobytu oraz 9 osób otrzymało wsparcie w ramach opieki wytchnieniowej.

Ponadto 8 seniorów skorzystało ze wsparcia w formie pobytu w ośrodku wsparcia- dziennym domu Senior-Plus w Pucku prowadzonym przez Kaszubską Spółdzielnię Socjalną „Przystań”.

W roku 2023 organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych ze względu na wiek lub chorobę miejscu zamieszkania było realizowane u 13 osób., specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były dla 1 osoby, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 14 dzieci i 1 osoby dorosłej.

W ramach realizowanego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa- edycja 2023” w pomocy skorzystało 46 opiekunów opiekujących się osobami zależnymi.

W ramach Funduszu Solidarnościowego i realizowanego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” zrealizowano 20.096 usług dla 10 dzieci i 58 osób dorosłych.

Główne powody przyznawania pomocy klientom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2023:

- ubóstwo- 193 rodziny,
- niepełnosprawność- 197 rodzin,
- bezrobocie- 49 rodzin,
- potrzeba ochrony środowiska- 27 rodzin, w tym wielodzietność- 21 rodzin,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- 42 rodziny, w tym: 28 rodzin niepełnych i 9 wielodzietnych,
- długotrwała lub ciężka choroba- 36 rodzin,
- alkoholizm- 13 rodzin,
- przemoc w rodzinie- 3 rodziny,
- bezdomność- 24 rodziny,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego- 610 rodzin,
- zdarzenia losowe- 1 rodzina

W większości podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przestanków, tzw. rodziny wieloproblemowe.

W roku 2023 GOPS w Pucku udzielił potrzebującym wsparcia w następujących formach i kwotach:

- zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci, tę formę wsparcia Ośrodek realizował w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”. Na realizację programu wydatkowano ogółem **290.310 zł**, z czego środki własne gminy wyniosły **63.310 zł**, a dotacja z budżetu państwa **227.000 zł**,

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, świadczeń przysługujących osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryteria ustawowe, stanowiących dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób. Zasiłki stałe otrzymywało **156 osób**. Łączna kwota poniesiona na ten cel to **1.022.775 zł**, sfinansowana w formie dotacji z budżetu państwa,

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, adresowanych do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryteria oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie lub brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Pomocą objęto **150 osób w 59 rodzinach**, przyznając **205 świadczeń** na łączną kwotę **99.195 zł** (86.145 zł z dotacji i 13.050 zł ze środków własnych),

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych - świadczeń skierowanych na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, przyznanych w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także na pokrycie kosztów pogrzebu. Ośrodek przyznał zasiłki celowe **16 rodzinom**, na łączną kwotę **11.596 zł**.

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, przyznane osobom albo rodzinom, które poniosły straty w wyniku

zdarzenia losowego. W roku sprawozdawczym **1 rodzina**, która doznała straty w wyniku pożaru otrzymała **2.000 zł**,

- poradnictwo specjalistyczne w formie pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego zostało skierowane do **161 rodzin**.

W Gminie Puck w roku 2023 funkcjonowała grupa wsparcia, która pracowała w składzie 12 - osobowym. Spotkania odbywały się w cyklu tygodniowym i trwały po dwie godziny zegarowe. W roku 2023 odbyły się dwa cykle spotkań.

Od 15 września 2020 r. działa Telefon wsparcia. Linia służy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, doświadczającym przemocy w rodzinie, świadkom przemocy w rodzinie, doświadczającym aktów agresji i przemocy, opiekunom i dzieciom borykającym się z problemami wynikającymi z kształcenia zdalnego (m. in. uzależnienia od Internetu i urządzeń mobilnych, cyberprzemoc, depresja) jak również specjalistom zajmującym się zawodowo pracą dotyczącą uzależnień i przemocy w rodzinie. Jest to anonimowa i bezpłatna pomoc telefoniczna. Przy telefonie dyżury pełnią osoby wykwalifikowane (psychoterapeuci, terapeuci, specjaliści od uzależnień).

Przy wybranych szkołach podstawowych (w Mrzeżynie, Leśniewie, Rekowie Górnym, Łebczu, Strzelnie) działają świetlice opiekuńczo-wychowawcze.

IV. ANALIZA SYTUACJI PROBLEMOWEJ, W TYM ZAPOTRZEBOWANIE NA USŁUGI SPOŁECZNE

Pracownicy Urzędu Gminy Puck, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przy współpracy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku dokonali w okresie I-II.2024r. analizy rynku usług społecznych i diagnozy sytuacji problemowej na terenie Gminy Puck z rozszerzeniem obszaru na cały powiat pucki. Korzystając z danych własnych, danych GUS oraz wyników badań ankietowych¹¹ zdefiniowano niżej opisane problemy:

1) niewystarczająca liczba miejsc opieki i świadczonych usług opiekuńczych dla osób starszych, niesamodzielnych, niepełnosprawnych- mieszkańcy gminy wskazali, że w lokalnej społeczności jest spora grupa w/w osób, które ze względu na wiek, niepełnosprawność, niesamodzielność potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu lub są zainteresowane pobytem w placówce dziennego pobytu, w tym udziałem w aktywnościach lokalnych realizowanych w formie animacji co umożliwi im utrzymanie kontaktów z innymi członkami lokalnej społeczności. Ponadto osoby starsze rzadko są poddawane badaniom profilaktyczno-diagnostycznym, co wynika z ich miejsca zamieszkania w oddaleniu od miast, ograniczonej mobilności, a mogłoby uchronić przed rozwojem poważnych chorób. Wskazano także na wyobcowanie, izolację, depresję i inne zaburzenia, które występują u osób z niepełnosprawnością intelektualną - wskazane osoby potrzebują wsparcia i pomocy otoczenia w wyjściu z sytuacji, w której się znalazły, wsparcia kręgu najbliższych im osób w powrocie do obecności w lokalnej społeczności;

¹¹Badanie ankietowe przeprowadzono w styczniu i lutym 2024r. wśród 123os. z gminy Puck i 117os. z pow. puckiego

2) brak wsparcia dla opiekunów nieformalnych—do GOPS Puck oraz lekarzy rodzinnych na terenie Gminy Puck zgłaszają się w każdym miesiącu osoby, które rozpoczynają opiekę nad osobą zależną (starszą, schorowaną, niepełnosprawną) z najbliższej rodziny. Szukają tam wsparcia, informacji jak mają realizować opiekę, wsparcia psychicznego i zrozumienia dla sytuacji, w której się znaleźli. Niestety często informują GOPS i lekarzy, że bez wsparcia z zewnątrz będą zmuszone oddać swoich najbliższych do DPS czy ZOL-u.

3) brak koordynacji działań pomocowych—osoby potrzebujące wsparcia, a także ich opiekunowie wskazują, że ciężko jest im się odnaleźć w meandrach systemu opieki społecznej i systemu zdrowia, nie wiedzą jakie formy wsparcia im się należą, gdzie i jakie wnioski należy złożyć, które podmioty są za co odpowiedzialne, co bardzo utrudnia im, a wręcz zniechęca do szukania wsparcia lub po prostu tego wsparcia nie otrzymują, bo nie wiedzą, że się ono im należy;

4) utrudniony dostęp do sprzętu rehabilitacyjnego – w powiecie puckim funkcjonuje tylko jedna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która nie zaspokaja potrzeb lokalnej społeczności. Potwierdził to zarówno podmiot prowadzący wypożyczalnię wskazując na długą kolejkę osób czekających na wypożyczenie, jak i mieszkańcy, wskazując na długi okres oczekiwania na sprzęt. Wsparcie w omawianej formie jest szczególnie istotne dla osób niesamodzielnych i obarczonych chorobą – bez wsparcia w formie profesjonalnego sprzętu nie są w stanie pozostać w lokalnej społeczności, by w gronie najbliższych realizować rehabilitację, powrót do zdrowia czy spędzić ostatnie dni życia;

5) kryzys funkcji rodzin biologicznych i pieczy zastępczej w powiecie puckim—przez bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych czy nieprawidłowości w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich i wychowawczych, a także uzależnienia i zaburzenia rodziców, dzieci trafiają do pieczy zastępczej. Z roku na rok liczba odbieranych dzieci rośnie, a liczba rodzin zastępczych spada (w 2019r. było ich 79, w 2023r.- 59, w IV-V.2024r. zamknięty/zlikwidowany zostanie ponadto jeden rodzinny do dziecka), gdyż rodzice zastępczy nie otrzymują wystarczającego wsparcia wspomagającego w opiece czy przeciwdziałającego ich wypaleniu. Bez wsparcia zarówno rodzin biologicznych z problemami oraz bez wsparcia rodzin zastępczych liczba dzieci odbieranych rodzicom i umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych często poza terenem powiatu puckiego (co izoluje dzieci od rodzin biologicznych i ich dotychczasowego środowiska, społeczności lokalnej) będzie rosła;

6) brak koordynacji interwencji kryzysowej w PP – dane powiatowe nt. liczby interwencji kryzysowych napawają niepokojem; znacznie rośnie liczba interwencji, w tym w szczególności w okresie letnim, co związane z większym spożywaniem alkoholu i nadmorskim położeniem pow. puckiego. Bez podjęcia odpowiednio skoordynowanych działań wykluczenie społ. zarówno os. dorosłych, jak i dzieci, które są obecne w trakcie interwencji będzie się pogłębiało;

V. EKONOMICZNY ASPEKT DEINSTYTUCJONALIZACJI USŁUG

Deinstytucjonalizacja jest często postrzegana jako metoda ograniczania kosztów opieki długoterminowej. Decydenci polityczni widzą w niej szansę na powstrzymanie eskalacji wydatków ponoszonych na sferę socjalną. To przekonanie oparte jest jednak na błędnym założeniu, że opieka środowiskowa jest tańsza od opieki stacjonarnej, podczas gdy w rzeczywistości jest dokładnie na odwrót - opieka środowiskowa jest droższa od stacjonarnej. To nieporozumienie jest konsekwencją formułowania wniosków na podstawie niepełnych przesłanek. Oczywiście, jeśli porównać ze sobą z jednej strony koszt pobytu osoby niesamodzielnej w domu pomocy społecznej czy zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub pielęgnacyjno-opiekuńczym, z drugiej zaś wynagrodzenie opiekunki środowiskowej, to wówczas faktycznie placówki stacjonarne jawią się jako bardzo kosztowna forma opieki. Należy jednak pamiętać, że te kategorie są absolutnie nieporównywalne, bowiem obejmują różne pakiety usług. Koszt opiekunki środowiskowej obejmuje tylko usługi opiekuńcze (i to świadczone w ograniczonym zakresie czasu), podczas gdy pobyt w domu pomocy społecznej obejmuje, poza usługami opiekuńczymi (świadczonymi całodobowo), także usługi bytowe, a pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub pielęgnacyjno-opiekuńczym dodatkowo obejmuje jeszcze usługi pielęgnacyjne i lecznicze.

Właściwa analiza porównawcza wymaga zestawienia ze sobą całkowitych kosztów opieki, przy założeniu, że zakres i jakość świadczonych usług jest wszędzie taki sam. Z takiego porównania wynika, że opieka środowiskowa jest najtańszą formą opieki tylko przy niskim poziomie zależności. Chodzi o to, że jeśli zakres potrzeb opiekuńczych nie jest mocno rozbudowany, to najmniej kosztowne jest udzielanie pomocy osobie niesamodzielnej w miejscu zamieszkania. Przy średnim i wysokim poziomie zależności najtańsza jest natomiast opieka stacjonarna. Mimo tego, że pobyt w zamkniętych placówkach jest stosunkowo drogi, to jednak koszt zapewnienia porównywalnej opieki w warunkach domowych byłby wyższy

Niższy koszt opieki stacjonarnej wynika z ekonomii skali. Umasowienie działalności opiekuńczej, czyli jednocześnie udzielanie wsparcia wielu osobom niesamodzielnym, prowadzi do obniżenia przeciętnego kosztu opieki. Koszty funkcjonowania zakładu opieki długoterminowej są wysokie, ale w przeliczeniu na jednego klienta okazują się być dużo niższe, aniżeli zindywidualizowana opieka podobnej jakości udzielana każdemu z osobna w miejscu zamieszkania. W związku z powyższym, nie można liczyć na to, że deinstytucjonalizacja, która zakłada odchodzenie od dużych placówek opiekuńczych na rzecz zorientowanych środowiskowo form opieki, doprowadzi do obniżenia kosztów. Mało tego, trzeba liczyć się z ich wzrostem. Konsekwencją deinstytucjonalizacji będzie wzrost zagregowanych (całkowitych) kosztów opieki długoterminowej. Tego wzrostu nie należy jednak rozpatrywać w kategoriach problemu, lecz w kategorii „dopłaty za wyższy standard”. Ograniczana jest bowiem opieka stacjonarna, która jest tańsza, ale gorsza i zastępowana jest opieką środowiskową, która jest co prawda droższa, ale za to dużo lepsza. W związku z powyższym, w perspektywie wzrostu kosztów opieki długoterminowej, należy rekomendować zwiększenie nakładów na tę sferę.

VI. PROPONOWANE DZIAŁANIA

1. Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Puck poprzez utworzenie 15 nowych miejsc w Dziennym Domu Pomocy (DDP) w Celbowie oraz zwiększenie wsparcia dla osób dotychczas objętych usługami opiekuńczymi w DDP.

W istniejącym Dziennym Domu Pomocy w Celbowie prowadzonym przez Gminę Puck utworzonych zostanie 15 stacjonarnych nowych miejsc pobytu dziennego. Budynek, w którym mieści się DDP ma odpowiednie warunki lokalowe i nie wymaga remontu czy adaptacji a jedynie zakupu dodatkowych mebli, naczyń i wyposażenie do zajęć dla nowych uczestników. Po zakupie wyposażenia i rekrutacji nowych uczestników projektu rozpocznie się ich bezpłatny pobyt w DDP do 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, w dni robocze, przez 36 miesięcy od stycznia 2025 r. Usługi w DDP świadczone będą zgodnie z ideą deinstytucjonalizacji. Organizacja DDP, zakres i poziom świadczonych w nim usług uwzględnia indywidualne, fizyczne i psychiczne możliwości, potrzeby i sprawności uczestników. DDP zapewni miejsce bezpiecznego i godnego spędzania czasu, dostęp do książek i środków przekazu, imprezy kulturalne i towarzyskie, pomoc w rozwinięciu i wzmacnianiu aktywności i samodzielności. W celu zapewnienia opieki zatrudniony zostanie wykwalifikowany personel, w tym opiekun osób starszych i terapeuta zajęciowy. Uczestnikom zostanie zapewniony dowóz i wyżywienie (śniadanie i obiad), choć nie wyklucza się partycypacji uczestników w kosztach wyżywienia.

Dla nowych 15 osób i wcześniej przyjętych 30 osób w DDP realizowane będą:

- 1) zajęcia terapeutyczne i warsztatowe prowadzone m.in. przez fizjoterapię, psychologa, logopedę, dietetyka, podologa, instruktorów m.in. krawiectwa, rzeźby, stolarstwa-średnio 20 godzin zajęć miesięcznie przez 36 miesięcy x 36m-cy-zniwelują nieprawidłowości i problemy uczestników projektu, poszerzą ich umiejętności manualne i zainteresowania;
- 2) wyjazdy do miejsc kultury i sztuki średnio co 2 miesiące; udział 45 osób;
- 3) animacje środowiskowe; animator/wolontariusz średnio 2 razy w roku przez 10 godzin wspólnie z uczestnikami projektu z DDP zaplanuje, zorganizuje i zrealizuje animację środowiskową w formie np. festynów, zbiórek charytatywnych, inicjatyw międzypokoleniowych itp.;
- 4) wsparcie menagera opieki; dla każdego uczestnika zostanie opracowana indywidualna ścieżka wsparcia, wskazująca podmioty i działania niezbędne do poprawy/utrzymania zdrowia.

Z nowych miejsc w projekcie skorzysta 25 osób, a ze zwiększenia wsparcia dla istniejących miejsc 45 osób. Łącznie w zadaniu weźmie udział 70 osób.

2. Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Puck poprzez zapewnienie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, usług sąsiedzkich, teleopieki oraz kręgów wsparcia

W okresie od września 2024 r. przez 36 miesięcy zaplanowano:

- a) zatrudnienie 2 osób świadczących usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania- 1 osoba na 1 etat w strukturach DDP i 1 osoba na 60 h miesięcznie, której usługi zleci GOPS w Pucku. Personel posiadać będzie odpowiednie kwalifikacje, w tym umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (w tym celu, planuje się te osoby przeszkolić w tym zakresie). Personel udzielać będzie pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego (m. in. w higienie osobistej,

zakupach, wizytach u lekarza, kontaktach z otoczeniem itp.). Wsparcie skierowane będzie w wymiarze do 10 h tygodniowo na 1 osobę, by objąć wsparciem jak największą liczbę osób potrzebujących wsparcia. W ramach zadania wskazane jest/planowane zakupienie pojazdu (samochodu osobowego) celem zapewnienia dojazdów opiekunom ale i podwożenia uczestników projektu np. do lekarza, robienia zakupów itp.). Ze wsparcia usług opiekuńczych w projekcie skorzysta 50 osób.

- b) Zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w wymiarze średnio 126 h w miesiącu (średnio 7 osób w tym samym czasie korzysta ze wsparcia, a przez cały okres trwania projektu 14 osób). Uczestnicy projektu otrzymają od swoich sąsiadów pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, kontakt z otoczeniem.

Dla osób objętych usługami opiekuńczymi i sąsiedzkimi zakupione zostaną opaski alarmowe SOS, których celem będzie informowanie opiekuna/sąsiada o sytuacji zagrożenia życia.

- c) Organizacja kręgów wsparcia- realizacja na rzecz każdego uczestnika projektu z niepełnosprawnością intelektualną, objętego usługami opiekuńczymi krąg wsparcia tworzony przez: pracownika socjalnego, menagera opieki i osoby świadczące usługi opiekuńcze/sąsiedzkie, rodzinę, sąsiadów, inne osoby bliskie. Krąg wsparcia działań będzie na rzecz „wychodzenia z izolacji” osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich bliskich, wypracowywać będzie mechanizmy wspierające usamodzielnianie. Planuje się utworzenie minimum 3 takich kręgów. Organizację i nadzór jakościowy nad usługami i pobytem w DDP, kręgami wsparcia powierzy się pracownikowi socjalnego z GOPS w Pucku.

3. Rozwój usług wspierania rodziny oraz form pieczy zastępczej w powiecie puckim - utworzenie rodzinnego domu dziecka i zawodowej rodziny zastępczej pełniące funkcje pogotowia rodzinnego oraz wsparcie dla rodzin zastępczych i rodzin z problemami oraz niewydolnych wychowawczo.

- a) W ramach zadania planuje się utworzenie jednego rodzinnego domu dziecka dla 8 dzieci w wieku do 10 lat (8miejsc) i 1 zawodowej rodziny zastępczej dla 3 dzieci (3miejsca). W tym celu Gmina Puck wynajmie 2 nieruchomości, które odpowiednio wyremontuje i wyposażymy w meble i sprzęt. Przez 30 miesięcy od stycznia 2025 r. planuje się pokrycie kosztów najmu i mediów w/w nieruchomości, wynagrodzenia dla osób wspierających RDD w pracach pomocniczo-gospodarskich i wynagrodzenia dla rodziców zastępczych z RDD i ZRZ.

- b) Rodzice z RDD i ZRZ z projektu wezmą udział w szkoleniu dla rodzin zastępczych. Łącznie w projekcie ze wsparcia w RDD skorzysta 12 dzieci, a w ZRZ- 9 dzieci (łącznie udział 21 dzieci i 4 rodziców).

- c) Dla rodzin zastępczych (istniejących i nowych) w celu bardziej skutecznego ich wsparcia, integracji, zacieśniania więzi, w okresie od stycznia 2025 r. przez 30 miesięcy zatrudniony zostanie koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, który ustali wsparcie dla uczestników projektu w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, dobranym, dostosowanym i realizowanym według analizy indywidualnych potrzeb, potencjału, preferencji uczestników projektu.

- d) Dla rodziców zorganizowane zostanie szkolenie na temat diagnostyki i udzielania pomocy dzieciom w pieczy zastępczej (wsparcie w rozwoju dzieci, rozpoznawanie, terapia, współpraca z rodz. biolog. łącznie udział w szkoleniu weźmie 65 osób.
 - e) W ramach działania planuje się także supervizję grupową dla zawodowych rodzin zastępczych i rodziców z RDD.
 - f) Planuje się powołanie 15 osobowej GRUPY WSPARCIA dla rodziców zastępczych celem ich wsparcie w integracji, wytnieniu, zapobieganiu wypalenia, pomocy w razdzeniu sobie z emocjami. W ramach działania grupy wsparcia organizowane będą warsztaty tematyczne, wyjazdy do instytucji kultury, sztuki i rekreacji, warsztaty psychoedukacyjne dla rodzin z problemami i niewydolnych wychowawczo. Organizowane będą także spotkania w „Szkole dla rodziców” w celu zapobiegania kierowania dzieci rodzin zastępczych.
4. Świadczenie usług wspierania rodzin i jej członków z zakresie przeciwdziałania przemocy i interwencji kryzysowej w powiecie puckim

W okresie od stycznia 2025 r. przez 30 miesięcy zaplanowano:

- a) pomoc psychologiczną (natychmiastowa i długoterminowa) dla osób w kryzysie-zatrudnienie 2 psychologów łącznie na 1,25 etatu, w tym ¼ etatu psychologa ze znajomością języka ukraińskiego. Specjaliści będą udzielać konsultacji indywidualnych, prowadzić terapie rodzinne, ustalać wsparcie dla uczestników projektu dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb, potencjału, preferencji uczestników. Planuje się, iż 1 osoba skorzysta ze wsparcia w wymiarze średnio 50 h; łącznie ze wsparcia skorzysta 120 osób (100 osób dorosłych i 20 dzieci, w tym minimum 20 osób z Ukrainy);
 - b) utworzenie i świadczenie usług pomocy za pośrednictwem infolinii dla ofiar przemocy. Zatrudniony zostanie pracownik infolinii- specjalista-interwent kryzysowy, którego zadaniem będzie udzielanie wsparcia, przyjmowanie zgłoszenia, kierowanie wsparcie, koordynacja grup wsparcia i grup samopomocowych.
 - c) utworzenie GRUPY WSPARCIA dla DDD (dla osób z domów, gdzie była dysfunkcyjność DDD)
 - d) utworzenie GRUPY WSPARCIA dla DDA(dla osób z domów, gdzie minimum 1 rodzic nadużywał alkoholu)
 - e) utworzenie GRUPY SAMOPOMOCOWEJ dla DDA i DDD, której celem będzie dzielenie się doświadczeniami i historią, poszerzanie samoświadomości, zrozumienie dla schematów obecnych w życiu
 - f) stworzenie zespołu interwencji kryzysowej, którego obecnie nie ma w powiecie puckim (reagującego na sygnały o krzywdzie dziecka)- w skład któ^oego wejdą specjaliści, w tym mediator, specjalista ds. interwencji kryzysowej, psycholog, ratownik medyczny itp.
- W działaniach w ramach zadania udział weźmie 50 dzieci i 130 osób dorosłych.

5. Zinstytucjonalizowane usługi zdrowotne świadczone w społeczności lokalne

W ramach zadania planuje się organizację:

- a) badań diagnostyczno-profilaktycznych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej realizowanych przez podmioty opieki zdrowotnej, w tym badań dla seniorów przebywających w DDP; łącznie dla 70 osób.
 - b) Szkoleń dla opiekunów nieformalnych- łącznie dla 30osób; szkolenia dotyczyć będą prawidłowego udzielania codziennej opieki dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym podstawowe zasady opieki i pielęgnacji osoby chorej, czynności pielęgnacyjno-higieniczne u chorego, stosowanie profilaktyki powikłań związanych z długotrwałym unieruchomieniem (w tym odleżyn, przykurczów, itp.), podstawy pierwszej pomocy;
 - c) Warsztatów psychologicznych dla opiekunów nieformalnych dot. umiejętności radzenia sobie z emocjami wynikającymi z choroby osoby bliskiej i opieki, sposobów na redukcję odczuwanego stresu, przełamywanie bariery wstydu, skrępowania.
- łącznie w zadaniu weźmie udział 100 osób.

6. Zwiększenie szans osób z niepełnosprawnościami i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu na pozostanie w społeczności lokalnej poprzez rozwój wypożyczalni sprzętu zwiększającego samodzielność tych osób oraz wsparcie ich usługami menagera opieki

W ramach zadania zaplanowano:

- a) doposażenie jedynej w powiecie puckim wypożyczalni sprzętu wspomagającego w opiece nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób z niepełnosprawnościami- wypożyczalnia ta prowadzona jest przez Fundację Phenomen, która posiada niewystarczającą w stosunku do potrzeb mieszkańców ilość sprzętu rehabilitacyjnego, medycznego i wspomagającego. W szczególności planuje się zakup takich sprzętów jak: łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoleżynowe i bazowych, koncentratory tlenu czy podnośniki pacjenta. Fundacja deklaruje zatrudnienie do obsługi wypożyczalni dodatkowej osoby lub osób zarówno do biura/magazynu jak i kierowcy. Fundacja planuje zakup auta niezbędnego do przewozu sprzętu, który byłby także wykorzystywany dodatkowo do przywozów podopiecznych DDP. Koszt zakupu pojazdu i wynagrodzeń pracowników zostanie uwzględniony w projekcie.
- b) zatrudnienie menagera opieki- osoby zapewniającej kompleksową pomoc i koordynację wsparcia w zakresie usług społecznych i zdrowotnych. Menager jako osoba znająca funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia i systemu pomocy społecznej, będzie pomagać wszystkim uczestnikom projektu w doborze najlepszej dla nich formy wsparcia, pomagać w rozwiązywaniu problemów, kierować do odpowiednich podmiotów pomocowych. Usługi menagera pozwolą na efektywną i skoordynowaną pomoc świadczoną uczestnikom projektu zarówno w ramach projektu jak i informować o pomocy świadczonej poza projektem.

WÓJT GMINY PUCK

Tadeusz Puszkarczuk